

Bilag 2: Den åbne skole

Sagsnr.
2013-0222739

Dokumentnr.
2013-0222739-15

1. Kort oprids af den nye lovgivning

I folkeskoleloven indsættes i § 3, et nyt stk. 4, der kræver, at ”skolerne indgår i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv, kunst- og kulturskoler og med de kommunale og kommunalt støttede musikskoler og ungdomsskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for folkeskolens fag og obligatoriske emner. Kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolernes samarbejder, og skolebestyrelsen fastsætter principper for samarbejdet”.

Endvidere indsættes i samme paragraf et nyt stk. 5: ”Som led i de i stk. 4 nævnte samarbejder kan skolens leder beslutte, at personer der ikke er ansat ved kommunens skolevæsen, i begrænset omfang kan varetage relevante undervisningsopgaver i folkeskolens fag, obligatoriske emner og understøttende undervisning.”

Formålet med denne lovændring er, at skolerne i højere grad skal åbne sig over for det omgivende samfund og derved fremme den lokale sammenhængskraft. Samarbejdet skal endvidere medvirke til, at eleverne er bekendt med mulighederne for et aktivt fritidsliv og for at deltage i aktiviteter og samværsformer, der fremmer den enkeltes alsidige udvikling, selvstændighed og evne til at indgå i forpligtende relationer og fællesskaber. Endelig er det et centralt formål med folkeskolereformen at synliggøre den praktiske dimension og anvendelighed af det, eleverne lærer i skolen, hvilket bl.a. understøttes af den åbne skole. Den åbne skole er således et vigtigt element i at skabe den mere varierede skoledag, som i henhold til lovforslaget er et af de politiske mål for reformen.

2. Opsummering af forslag til udmøntning af lovgivningen i København

I København ses den åbne skole en central intention i reformen. Den åbne skole indebærer en strukturel nytænkning af folkeskolens hverdag, hvor der både åbnes op for input og faglige kræfter udefra og for elever og læreres muligheder og rammer for at arbejde med læring uden for skolens fysiske rammer. Målet med den åbne skole er, at reformens fokus på at flytte skolernes perspektiv fra undervisning til elevernes læring fremmes gennem nye og varierede læringsformer og –arenaer, herunder at der skabes mere motiverende, engagerende og praktisk undervisning. Skolens arbejde med den åbne skole bliver derved et vigtigt element i at understøtte det overordnede mål for reformen om, at alle elever skal blive så dygtige som de kan, samtidig med at differentieringsmuligheden i at arbejde med større variation i

skoledagen kan være med til at fremme elevernes trivsel og mulighed for at styrke de svageste børns læring.

I København foreslås det, at kommunalbestyrelsens (Borgerrepræsentationens) rammer for den åbne skole udmøntes som en vifte af kommunalt understøttede muligheder. Kommunens og skolernes arbejde med den åbne skole vil således være et udviklingsarbejde, der påbegyndes med reformens indledning i skoleåret 2014/15 og gradvist udvides efterhånden som denne indsats og den strukturelle forandring, den indebærer forankres på skolerne i samspil med konkrete lokale muligheder.

Det foreslås, at Borgerrepræsentationens *mål* for den åbne skole i København bliver:

- Skolernes indsatser i den åbne skole skal styrke børnenes faglige resultater og personlige og sociale udvikling gennem mere variation og differentiering i skolens rammer for børnenes læring
- Den enkelte skole skal beslutte egne indsatser for den åbne skole inden for den kommunale ramme og de lokale muligheder på baggrund af skolebestyrelsens principper.

Som *ramme* herfor forpligter Borgerrepræsentationen sig på, at de relevante forvaltninger stiller support og muligheder til rådighed for at sikre, at skolerne kan gennemføre samarbejder under den åbne skole.

En række af disse muligheder er beskrevet nedenfor i afsnit 3. Det vil være et kontinuerligt arbejde for forvaltningerne at styrke supporten og mulighederne i København, således at skolerne hele tiden kan udvide deres lokale indsatser for den åbne skole.

3. Uddybet forslag til udmøntning af lovgivningen i København

En række skoler har med stor succes gennem turboforløbene (vedtaget i budget 2012) samarbejdet med forskellige eksterne københavnske læringsmiljøer. Ligeledes har en række skoler til stor gavn for eleverne oprettet samarbejde med erhvervsvirksomheder. En mindre gruppe skoler (herunder de to skoler, som tilbyder eliteidrætsklasser) har også positive erfaringer med et fast samarbejde med foreninger, og derudover har en lang række skoler lokale samarbejder med lokale idræts- og andre foreninger. De københavnske skoler er således allerede i gang med arbejdet med den åbne skole, godt hjulpet på vej af de mange tilbud, der findes i København. Forvaltningens vurdering er på den baggrund, at det primære behov for flertallet af skolerne i forhold til den åbne skole er en øget support i form af øget formidling fra forvaltningen om tilgængelige muligheder til at understøtte skolernes eget arbejde med den åbne skole, herunder vidensdeling mellem skolerne om de eksisterende erfaringer.

Der vil derfor fra folkeskolereformens start i august 2014 blive stillet følgende muligheder til rådighed for skolernes arbejde med den åbne skole:

- Gratis adgang til en række eksterne læringstilbud (vedtaget i budget 2014), som fx undervisningsforløb på Arbejdmuseet eller samarbejde med DR's koncerthus. Forvaltningen gennemfører en proces, hvor skolernes ønsker og behov inddrages og forhandler derefter med relevante udbydere.
- Kulturmotorvejen: Et sammenhængende koncept for organisering og formidling af eksterne læringstilbud med udgangspunkt i lærere og pædagogers behov. Konceptet er under implementering.
- Samarbejde mellem skoler og foreninger: Udvikling af modeller for samarbejde/partnerskaber mellem skoler og foreninger, herunder beskrivelser af rammer for hvordan fx idrætstrænere vil kunne indgå i folkeskolens undervisning. Modeller udvikles i samarbejde mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen og forelægges for de to politiske udvalg i december 2013.
- Samarbejde mellem skoler og erhvervsliv: Som en udmøntning af budget 2012 er skolerne allerede forpligtet på arbejdet med dette. En række skoler har indgået samarbejde og flere er undervejs. Denne indsats understøttes fortsat af forvaltningen ved at skabe rammer for kontakt mellem skoler og virksomheder.
- Samarbejde mellem skoler og ungdomsskolen: Forvaltningen vil i samarbejde med ungdomsskolen udarbejde modeller for samarbejdet samt yde support til, at sådanne samarbejder kan indgås lokalt.
- Samarbejde med ungdomsuddannelser: En række folkeskoler samarbejder allerede i dag med lokale ungdomsuddannelser. Forvaltningen vil på baggrund af disse samarbejder indsamle erfaringerne og udarbejde samarbejdsmodeller, som skolerne (med rammer og support fra forvaltningen) vil kunne benytte.

I lovforslaget lægges endvidere vægt på skolernes samarbejde med de lokale musik- og billedskoler. I København har Musik- og Billedskolen allerede samarbejder og tilbud til folkeskolerne, bl.a. i form af en række meget efterspurgte klasseforløb. De to skoler har dog i dag ikke kapacitet til at indgå i samarbejde med alle byens folkeskoler. Det foreslås derfor, at de to skoler i skoleåret 2014/2015 fastholder deres eksisterende tilbud og de muligheder for udvikling, der måtte være inden for egen ramme. I perioden frem mod budget 2015 gennemføres derudover en analyse af, hvordan de tre kommunale tilbud Musikskolen, Billedskolen og Teaterbutikken fremadrettet kan bidrage yderligere til realiseringen af folkeskolereformens intentioner om den åbne skole. Analysen vil vurdere tilbuddenes kapacitet i dag og vurdere om, og hvordan kapaciteten vil kunne udvides til at dække flere skoler – bl.a. ved at

forløb mv. gennemføres på den enkelte folkeskole, dvs. ved at de tre tilbud leverer kompetencer og forløb uden for egne fysiske rammer (fx med inddragelse af mobilt udstyr). På baggrund af analysen vil der blive fremlagt et eventuelt ønske til budget 2015 om en udvidelse af tilbuddene.